

Sygn. akt II 1 C 42/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

ZAOCZNY w stosunku do pozwanego H. I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K.

dnia 15 października 2015r.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi Wydział II Cywilny Sekcja Egzekucyjna

w składzie następującym:

przewodniczący: SSR Kamil Kazimierczak

protokolant: as. sędziego Konrad Buczkowski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 października 2015r. w Ł.

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko Bankowi (...) S.A. w G. i H. I Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w K.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego opatrzonego klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi w sprawie II 1 Co 3670/10

1. pozbawia wykonalności bankowy tytuł egzekucyjny opatrzone klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi w sprawie II 1 Co 3670/10 – w całości,
2. zasądza od pozwanych Banku (...) S.A. w G. oraz H. I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. na rzecz J. K. kwoty po 2400,- (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,
3. nakazuje pobrać od pozwanych Banku (...) S.A. w G. oraz H. I Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu R. dla Ł. w Ł. kwoty po (...),50 (tysiąc czterdzieści trzy 50/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów procesu, od uiszczenia których powódka była zwolniona.

II 1 C 42/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 9 marca 2015r. J. K. zażądała pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego – bankowego tytułu egzekucyjnego nr188/10/E, opatrzonego klauzulą wykonalności przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi w sprawie II 1 Co 3670/10. Jako podstawę faktyczną powództwa wskazała klauzulę umowną w umowie kredytu, która jej zdaniem jest niedozwolona.

Pozwany Bank (...) S.A. nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie podnosząc, iż umowa kredytu nie zawierała klauzul niedozwolonych, a nadto wskazując na zbycie wierzytelności. Wezwany do udziału w sprawie nabywca wierzytelności H. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 maja 2009r. J. K. zawarła z (...) Bankiem S.A., poprzednikiem prawnym Banku (...) S.A., umowę kredytu gotówkowego nr (...), w wysokości 30.600,29 złotych.

Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, będącej sumą zmiennej stopy bazowej banku i stałej marży. Stopa bazowa banku mogła ulegać zmianie, a jej wysokość podawana być miała w komunikatach prezesa banku. Na dzień zawarcia umowy wynosiła 10,5% rocznie.

Stopa bazowa banku mogła ulegać zmianom i uzależniona była od kształtowania się oprocentowania depozytów na rynku międzybankowym, rentowności papierów skarbowych, stopy kredytu lombardowego NBP, stopy rezerw obowiązkowych NBP, aktualnej i prognozowanej stopy inflacji i poziomu stóp procentowych na rynku usług kredytowych

Zmienna stopa procentowa kredytu obowiązywała od dnia zmiany stopy bazowej.

(bezsporne w świetle stanowisk stron i kopii umowy k. 6-12)

Umowa kredytu została wypowiedziana, a na jej podstawie bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, któremu Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi nadał klauzulę wykonalności. Na podstawie uzyskanego w ten sposób tytułu wykonawczego pozwany Bank (...) S.A. wszczął egzekucję sądową.

(bezsporne w świetle stanowisk stron i dokumentów:

-wypowiedzenia umowy kredytowej k. 13,

-kopii dokumentów komorniczych k. 14-16,

-kopii odpisu postanowienia k. 19)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jest w całości uzasadnione.

Ustalony powyżej stan faktyczny jest w całości bezsporny. Spór w niniejszej sprawie dotyczy kwestii prawnych, a jego istota sprowadza się do oceny zakwestionowanej w pozwie klauzuli umownej, jak również oceny faktu zbycia wierzytelności.

Podstawę powództwa stanowi przepis art. 840 §1 pkt 1 k.p.c., w myśl którego dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu.

Zauważyć należy, iż w przedmiotowej sprawie tytuł egzekucyjny nie jest orzeczeniem sądu, a więc w myśl cytowanego przepisu powódka może powoływać się na okoliczności zaistniałe przed wydaniem tytułu, w tym na nieważność umowy, którą podnosi.

Co do związania powódki umową, w oparciu o którą wydano bankowy tytuł egzekucyjny, to znajduje do niej zastosowanie przepis art. 384 §1 k.c., w myśl którego ustalony przez jedną ze stron wzorec umowy, w szczególności ogólne warunki umów, wzór umowy, regulamin, wiąże drugą stronę, jeżeli został jej doręczony przed zawarciem umowy. W przedmiotowej sprawie umowę kredytu zawarto używając wzorca umowy, której postanowienia nie były indywidualnie negocjowane, a więc cytowany przepis znajduje tu zastosowanie.

Do opisanego wyżej stanu faktycznego znajduje zastosowanie art. 385¹ §1 k.c., zgodnie z którym postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne)

Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Powódka jest przy tym konsumentem – na mocy art. 221.k.c., w myśl którego za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

W myśl art. 383³k.c. w razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności przewidują uprawnienie kontrahenta konsumenta do określenia lub podwyższenia ceny lub wynagrodzenia po zawarciu umowy bez przyznania konsumentowi prawa odstąpienia od umowy (pkt 20) lub przewidują wyłącznie dla kontrahenta konsumenta jednostronne uprawnienie do zmiany, bez ważnych przyczyn, istotnych cech świadczenia.

Opisana wyżej klauzula umowna przewiduje dla pomiotu dominującego, którym jest bank, prawo do jednostronnej zmiany umowy przez zmianę wysokości oprocentowania kredytu, w sposób dowolny, przez operowanie wysokością tzw. stopy bazowej. Nie zmienia tego fakt, że wysokość tej kwoty uzależniona miała być „od kształtowania się oprocentowania depozytów na rynku międzybankowym, rentowności papierów skarbowych, stopy kredytu lombardowego NBP, stopy rezerw obowiązkowych NBP, aktualnej i prognozowanej stopy inflacji i poziomu stóp procentowych na rynku usług kredytowych”. Nie określono bowiem, w jaki sposób wysokość tejże stopy bazowej ma zależeć od wymienionych czynników. Jedynym uczciwym sposobem określenia tego było wskazanie algorytmu zmiany stopy bazowej, który pozwoliłby na jej wyliczenie w zależności od zmian czynników wskazanych w umowie, np. zmiany stopy kredytu lombardowego NBP. Nie uczyniono tego, otwierając kontrahentowi konsumenta prawo do dowolnego kształtowania wysokości oprocentowania.

Z opisanych wyżej względów umowa była również niejasno sformułowana, a konsument nie mógł jej jednoznacznie zinterpretować i wywieść z niej zasad zmiany oprocentowania kredytu. W tym kontekście zwrócić należy również uwagę na fakt, iż prawo polskie, w tym wypadku cytowany art. 385¹§1 k.c., powinno być interpretowane w sposób zgodny z prawem Unii Europejskiej (por. w tym zakresie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – np. sprawy von C. i K. 14/83, pkt 26, oraz A. i in. C-212/04, pkt 109, M. C.-106/89, pkt 8, a także polskiego Sądu Najwyższego - uchwała z dnia 13 maja 2010 r. sygn. akt III SZP 2/10). W tym kontekście wskazać należy na treść art. 5 Dyrektywy Rady z dnia 5 kwietnia 1993 r. nr 93/13/EWG w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. U. UE L 95 z 21.4.1993, str. 29 - 34, polskie wydanie specjalne: rozdział 15 tom 02 P. 288 – 293) w myśl którego w przypadku umów, w których wszystkie lub niektóre z przedstawianych konsumentowi warunków wyrażone są na piśmie, warunki te muszą zawsze być sporządzone prostym i zrozumiałym językiem. Wszelkie wątpliwości co do treści warunku należy interpretować na korzyść konsumenta.

W przedmiotowej sprawie zamieszczenie w umowie kredytu opisanego sformułowania również narusza art. 385¹§1 k.c., mimo że w przepisie nie ma wprost mowy o obowiązku sporządzania umów prostym językiem. Ocenic należy, iż wymóg prostoty i jednoznaczności implementowany został w art. 385¹§1 k.c. w sformułowaniu „w sposób jednoznaczny”. Interpretując art. 385¹§1 k.c. w kontekście art. 5 cytowanej dyrektywy należy bowiem niejasne postanowienia umowy uznać za sprzeczne z dobrymi obyczajami i dlatego takowe postanowienia co do warunków umowy zawarte w omawianej umowie nie powinny mieć zastosowania do powódki.

Implementację cytowanych przepisów unijnych zawiera również art. 385 § 2 k.c., w myśl którego wzorzec umowy powinien być sformułowany jednoznacznie i w sposób zrozumiały. Postanowienia niejednoznaczne tłumaczy się na korzyść konsumenta. Zasady wyrażonej w zdaniu poprzedzającym nie stosuje się w postępowaniu w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.

Wskazać należy również na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2011r. w sprawie I CSK 310/11, w którym położył on nacisk na wymóg jasności wzorca umownego i uznał za niedopuszczalną klauzulę umowną przewidującą możliwość zmiany oprocentowania w razie zmiany jednego ze wskazanych czynników o 0,25 punktu procentowego. Mimo to sformułowanie wzorca uznano za niedostatecznie jasne. Oznacza to, że wzorzec umowy,

którą zawarto z powódką, jest tym bardziej niedopuszczalny, jako, co już podkreślono, niezawierający żadnych takich wskaźników.

W ocenie sądu opisane wyżej wady umowy kredytu, na podstawie której wystawiono bankowy tytuł egzekucyjny, a polegające na sformułowaniu tej umowy w sposób niekorzystny dla konsumenta, a do tego niejasny, są tego rodzaju, że nie sposób uznać, że umowa w zakresie niedozwolonej klauzuli wiąże powódkę. Konsekwencją tego jest niewątpliwie to, że wysokość zadłużenia niemożność wskazania w bankowym tytule egzekucyjnym jako wartość udzielonego kredytu i odsetek, wraz z odsetkami karnymi, wyliczona jest błędnie. Okoliczność ta dyskwalifikuje bankowy tytuł egzekucyjny jako podstawę do prowadzenia egzekucji.

Na koniec wskazać należy, iż w zakresie badania niniejszego powództwa nie jest skuteczny zarzut dokonania przelewu wierzytelności na rzecz innego podmiotu. Pozwany bank jest bowiem wciąż w posiadaniu tytułu wykonawczego, na mocy którego może wszcząć egzekucję. Zbycie wierzytelności na rzecz innego podmiotu może stanowić jedynie dodatkowy argument za słusnością pozwu.

Z powyższych względów i na podstawie powołanych przepisów uwzględniono powództwo w całości.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 §1 k.p.c.